

„Sasszinkrontól az óévbúcsúztató madárgyűrzésig” (összegzés 2023-ról)

2023-ban a fizető taglétszámunk 85 fő volt, ebből családi tag 25, az összlétszámunk 154 fő.

Köszöntöm az új tagjainkat: Fónai Rebecka dombóvári, Szabó Balázs kurdi, Tóth László budapesti és Sebestyén Gábor dunaföldvári lakosokat. **Külön köszöntöm** Süveges Zsoltot és Antli Istvánt, **akik 40 éve tagjai a csoportunknak.**

Tájékoztatom csoportunk tagjait az éves találkozónk 2024. február 2. 17 óra volt, 35 fő jelent meg.

Helyszín: Dombóvár, Művelődési Ház, Pinceszínház.

Napirendi pontok voltak:

1. Sasszinkrontól az óévbúcsúztató madárgyűrzésig.
Beszámoló a 2023. év munkájáról (30 p.) Nagy Sándor titkár
2. Küldöttek választása, jutalmazás (10 p.)
Küldötteknek javasolt személyek: Stallenberger József, Molnár Norbert, Nagy Sándor
3. Az MME Madárbarát kert programja (35 p.) (Orbán Zoltán alelnök, programfelelős)

Ahogy ígértem honlapunkon olvashatja ill. megnézheti a **2023. évi pénzügyi beszámolót, a 2023. évi szakmai munka szöveges és képi összegzését. Továbbá megtekintheti a 2024. évi pénzügyi és szakmai terveinket.**

„Sasszinkrontól az óévbúcsúztató madárgyűrzésig”

Január 14 és december 30 között közel 50 olyan rendezvényünk volt, ahol összesen 3500 érdeklődőt fogadtunk. A jeles napok látogatóinak száma 650 fő volt (saszinkron, fülemülék éjszakája, madarak és fák napja, vonuló madarak napja, múzeumok éjszakája, madármegfigyelő világnap), a szervezetfejlesztés 12 programján (odüellenőrzés, közösségi munka, nyílt szakmai napok, sóstói kirándulás, két szakmai tábor, tavaszi, őszi és téli gyűrűzőnapok, 40 éves évforduló, kiállítás Dombóváron és Kapossekcsőn..) kb. 1900 fő vett részt. Az év madara és kétéltűje 10 előadást 304 fő látta és hallotta. A sokszínű munkával párhuzamosan már februárban elkezdtük az odú és fajvédelmi programokat, négy pontban csak a lényegét kiemelve adok erről tájékoztatást.

A legjelentősebb fejlesztésünk a túskei Madárvárta tetőzetének cseréje volt 2023-ban. Költsége közel 2,3 millió Ft volt, amiből az alapítványunk 751 e. Ft vállalt.

1. Fehér gólya program

Tolna megye 138 településén végeztünk gólyaszámlálást július hónapban, 62 településen volt fehér gólya. Az összeírt 290 fészek 42%-a volt foglalt, ez jobb adat a tavalyinál, mert 117 gólyapárt, továbbá négy helyen pár nélküli fészekfoglalót találtunk. Fészekfoglalást nyolc-nyolc helyen kéményen, ill. külön oszlopon, egy helyen várromon (Döbrököz), 85%-át villanyoszlopon találtuk.

Az öt körzet fészkenkénti fiókaátlaga: 2,44 A sikeres költések átlaga: 2,95

Az utóbbi 10 év második legjobb szaporulta volt 2023-ban, 2014 óta hat alkalommal nem érte el a kritikus 250 példányt a fiókák száma.

A 2023. évi szaporulat 117 párra vetítve közepesnek, a sikeresen költőket számítva kimondottan jónak mondható. Az öt körzet közül ismét a dombóvári körzet gólyaszaporulata a legrosszabb, a paksi körzetnek a legjobb. Újra megtelepedett a fehér gólya Hőgyészen, Medinán, Csikóstóttősen, Kaposzulán, Kölesden, Szálkán, először találtunk költőpárt Diósberényben. **Részletek a honlapon!!!**

2. Odúprogram. Odúlakó madarak védelme

2023-ben 1076 madárfióka repült ki a hat odútelepen lévő 230 odúból. A munkába bevontak száma: tagok (6 fő), tanulók, madarász sulisok (24 fő) A kihelyezett 230 db mesterséges költőhelyből 153 foglaltak el a madarak. Egyéb fajok további 9 darabot. Csak Tüske és Szőlőhegy, ahol az odúban két költés is volt (széncinege, verebek). 110 költéssel és 661 fiókával messze a széncinege a leggyakoribb odúfoglaló, ebben semmi meglepetés. A mezei veréb 278 kirepült fiókájából 251 példány a túskei területen volt. Sajnos a kisebb termetű kék és barátcinege odúfoglalása még mindig nagyon alacsony. Örvendetes, hogy a szőlőhegyi telepen stabil az örvös légykapók száma, tíz fészekaljából nyolc költése volt sikeres. Az odúban, illetve a fészekaljokban kisebb kárt okozott a májusi csapadékos időszak. Az övösök szépen elfoglalták (8 pár) a 2022-ben kihelyezett eternit odúkat. **A kirepült fiókák száma: 1076 pld. Védett faj fiókáinak száma: 1062 pld.**

Természetvédelmi értékük: 26,8 millió forint. Részletek a honlapon!!!

3. Fecskevédelmi tevékenység

Molnárfecske: állományfelmérést 2022-ben Dombóváron megismételtük, az eredmény lehangoló volt, mert a korábbi 700-900 párból (1985) 140-150 párba csökkent a városi állomány. 2022-ben sikerült a helyi vasútállomás, ill. a MÁV Pécsi Igazgatóságával megállapodni, hogy az épületeinek egy bizonyos részén **100 fészekből álló telepet** alakítsunk ki. Ez 30 db kerámia és 40 db gipszfészek felhelyezésével 2022-ben megtörtént. A telep mellett 38 természetes fészekben is volt költés. 2023-ban az 50 fészkes „Fecskehotelt” adtuk át, mely természetes fészkek szomszédságában van a városközpontban.

Az 50 fészkes fecskehotel költsége megközelítette a 250 ezer forintot.

A **partifecskek** dombóvári telepét a borzok és az időjárás 2018-ban teljesen felszámolta (a szétkapart telepen 180 pár költött) a partfal végül leszakadt. 2019-ben a partfal hosszát megnövelve 50 méter hosszúra bővítettük. 2019 és 2020-ban is május végén megérkező 80-100 pár egyszer költött. 2022-ben megérkező partik az agyagbánya friss kitermelésű partfalában

költöttek, itt is csak egyszer. 2023-ban ismét megújítottuk a partfalakat, de a fecskék nem maradtak itt.

Füstifecske: a dombóvári Zámbo tanyán kihelyezett műfészekkel egy nagyobb **100 fészkes telepet alakítottunk ki 2022-ben.** A hagyományos fagerendás épületben közel 70%-a volt tavaly, 82%-os az idei fészkefoglalás. A gyűrűzést és a monitoring munkát 2023-ban is folytattuk a fészkekből kb. 650 fióka repült ki.

4. Gyöngybagoly program.

A csoport működési területén 40-45 ládát működtetünk. A költőpárok száma az ezredfordulón volt a legmagasabb 30-35 párral. Az utóbbi öt évben örülünk, ha 15 pár költését sikerül bizonyítani. Folyamatos a küzdelmünk az egyházi épületek felújítása miatt, a 2-3 évig tartó munkák miatt a baglyok más helyre mentek, ill. a ládákat kidobták, szétszedték. 2023-ban is hat helyre kellett új ládát tennünk (Kocsola, Koppányszántó, Lengyel, Kurd, Aparhant). Meglehetősen hektikus volt az idei felmérés, mert a gyöngybagoly költségek időben nagyon szórta alakultak. A megkeresésnél is sok gondunk volt, mert a 40 helyből 16 helyen változott a gondnok vagy az atya személye.

Hat helyen volt (van)templomfelújítás (Kocsola, Dombóváron két helyen, Kurd, Koppányszántó, Lápafő), de volt más zavaró tényező is pl. harangtéri munkák, a galambok tömeges ládafoglalása (8 helyen), az eddigi legeredményesebb ládánkat Vásárosdombón a vörös vércse foglalta el.

Csibrákon az előző évben költő macskabagoly pár egyik tagja elpusztult, helyette kuvikra utaló nyomokat (tollak, köpetek) találtunk. Attalán még mindig nem sikerült a röpnylást megnyitni.

Kilenc helyen találtunk párt, 40 fiókat számoltunk, 12 fiókat gyűrűztünk (Értény 7 pld, Dúzs 5 pld), a késői, ill. másodköltést nem mindenhol tudtuk ellenőrizni.

Több helyen volt ládatisztítás és javítás, de a tervezett oszlopládák közül kettő kész, Kurdon Szabó Baláznál, Dombóváron a Madárvartánál. Még három helyen kerül oszlopra a költőláda, Gunaras hulladéklerakó Kovács Márkék telepén és a Kapos völgyében a Gólyavár mögött.

„Tolna megye természeti értékeiért” Alapítványunk 2023. évi közhasznú egyszerűsített beszámolóját márciustól a honlapunkon olvashatja. **2023-ban az 1%-os felajánlásból 205.401 Ft bevételünk volt. Köszönjük!** A felajánlást a fecskék védelmére fordítottuk. Két helyen alakítottunk ki 100-100 műfészekből álló fecsketelepet. A molnárfecskéknek a dombóvári vasútállomáson, a füstifecskéknek a város határában lévő „Zámbo-tanyán”.

Kérem, hogy 2024-ben is támogassa Ön vagy a család valamelyik tagja, ismerőse munkánkat (1%). Köszönjük.

Bankszámlaszámunk: 71800109-11083401!

Alapítványunk adószáma: 18853511-1-17

Nagy Sándor
h.cs. titkára